

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 24/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Β' ΤΜΗΜΑ)
Συνεδρίαση της 27^{ης} Ιανουαρίου 2014

ΣΥΝΘΕΣΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ.

ΜΕΛΗ : Χριστόδουλος Μπότσιος, Θεόδωρος Ψυχογιός, Ευγενία Βελώνη, Αικατερίνη Γρηγορίου, Δημήτριος Χανής, Ελένη Σβολοπούλου και Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ : Κωνσταντίνα Νασοπούλου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ : Το υπ' αριθμ. πρωτ. Δ13 ΦΜΑΠ 1074383 ΕΞ2013/ 22-4-2013 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γενική Δ/νση Φορολογίας - Δ/νση Φορολογίας Κεφαλαίου Τμ. Φ.Μ.Α.Π.) του Υπουργείου Οικονομικών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ : *Εάν τα ακίνητα που βρίσκονται στην κυριότητα ή την επικαρπία της Τραπέζης της Ελλάδος απαλλάσσονται του Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε..*

Επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τμήμα) γνωμοδότησε ως ακολούθως :

I. Ιστορικό

Το ανωτέρω ερώτημα υπεβλήθη με αφορμή το από 3 Οκτωβρίου (αρ. πρωτ. 115/4-10-12) έγγραφο της Τραπέζης της Ελλάδος προς το Υπουργείο Οικονομικών, με το οποίο ζητήθηκε η απαλλαγή της Τραπέζης από την καταβολή του Εκτάκτου Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.) για ακίνητα ιδιοκτησίας της.

II. Εφαρμοστές διατάξεις.

A. 1. Με τις διατάξεις του ν. 3423/1927 «Περί κυρώσεως του εν Γενεύη υπογραφέντος τη 15^η Σεπτεμβρίου 1927 Πρωτοκόλλου του Λονδίνου περί εγκρίσεως συνάψεως δανείου Λιρών Στερλινών 9.000.000» (Α' 298) ορίσθηκε ότι :

« Άρθρον IV – Εκδοτική Τράπεζα

1. Νέα και ανεξάρτητος Τράπεζα, κληθησομένη «Τράπεζα της Ελλάδος», θα ιδρυθή εν Ελλάδι το ταχύτερον και θ' αρχίσει λειτουργούσα το βραδύτερον έξ μήνας μετά την έκδοσιν του δανείου, συμφώνως προς το σχέδιον συμβάσεως μεταξύ της Ελληνικής Κυβερνήσεως και της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος και το σχέδιον καταστατικού, τα προσαρτώμενα τω παρόντι (Παραρτήματα III και IV). Η εν λόγω Τράπεζα θα εκτελή τας λειτουργίας τα ανατιθεμένας εις αυτήν υπό της ρηθείσης συμβάσεως και καταστατικού, ιδία δε θα πραγματοποιήση και θα διατηρή την σταθεροποίησιν του Ελληνικού νομίσματος εν σχέσει προς τον χρυσόν και την συγκέντρωσιν εις την Τράπεζαν όλων των εισπράξεων και πληρωμών του Κράτους και των κρατικών επιχειρήσεων. »

2. Εξ άλλου, στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4, 8, 20, 27, 72 και 73 του ν. 3424/1927 «Περί κυρώσεως της από 27 Οκτωβρίου 1927 συμβάσεως περί παραιτήσεως της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος από του προνομίου της εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων και συστάσεως της νέας Τραπέζης με την επωνυμία ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ και του προσαρτωμένου τη συμβάσει καταστατικού της Τραπέζης της Ελλάδος» (Α' 298), ως τροποποιηθείς με τις διατάξεις των ν. 1392/83, 2008/92, 2609/98, 2703/99, 2778/99, 3103/03, 2832/00 και 4099/12 ισχύει σήμερα, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 1

Συνιστάται δια του παρόντος ανώνυμος εταιρεία υπό την επωνυμία «Τράπεζα της Ελλάδος» εδρεύουσα εν Αθήναις και διεπομένη υπό του παρόντος καταστατικού.

Η διάρκεια της Τραπεζής ορίζεται μέχρι της «31^{ης} Δεκεμβρίου 2050», δυναμένη να παραταθή δι' αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως των μετόχων, εγκρινομένης δια Δ/τος.

Άρθρο 2

Οι κύριες αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος είναι, μεταξύ άλλων, και οι εξής:

α) χαράσσει και ασκεί τη νομισματική πολιτική. Στην έννοια της νομισματικής πολιτικής περιλαμβάνεται και η πιστωτική πολιτική.

β) ...

γ) Κατέχει και διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας, στα οποία περιλαμβάνονται τα σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθέσιμα της Τράπεζας της Ελλάδος και του Δημοσίου και ενεργεί πράξεις σε συνάλλαγμα.

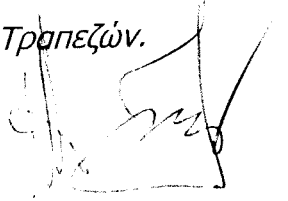
δ) Ασκεί την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων επιχειρήσεων και οργανισμών του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας, καθώς και των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 55Α του παρόντος.

ε) Προωθεί και επιβλέπει την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών, καθώς και συστημάτων διαπραγμάτευσης, διακανονισμού και εκκαθάρισης εξωχρηματοπιστηριακών συναλλαγών επί τίτλων και λοιπών χρηματοπιστωτικών μέσων, σύμφωνα με το "άρθρο 55 αριθμός 5" του παρόντος.

στ) ...

ζ) Ενεργεί ως ταμίας και εντολοδόχος του Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 45 επ. του παρόντος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος μετέχει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών από της ιδρύσεώς του. Από της υιοθετήσεως του ευρώ ως του εθνικού νομίσματος της χώρας και κατά την άσκηση των καθηκόντων που απορρέουν από τις αρμοδιότητες του παρόντος άρθρου, η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, κατά το άρθρο 105 παράγραφοι 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα άρθρα 3 και 14 παράγραφος 3 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών.

Άρθρο 4

Πρωταρχικός Σκοπός της Τράπεζας της Ελλάδος είναι η διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών. Με την επιφύλαξη του πρωταρχικού σκοπού η Τράπεζα στηρίζει τη γενική οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης.

Από της υιοθέτησεως του ευρώ ως του εθνικού νομίσματος της χώρας, η Τράπεζα της Ελλάδος επιδιώκει τον πρωταρχικό Σκοπό της διατηρήσεως της σταθερότητας των τιμών, ως αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και κατά τους όρους του άρθρου 105 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 8

Το μετοχικόν κεφάλαιο της τραπεζής, ... διηρέθη εις μετοχάς.....

Το δημόσιον και αι δημόσιαι επιχειρήσεις δεν δύνανται να κατέχωσιν αμέσως ή εμμέσως μετοχάς της Τραπεζής κατά ποσόν υπερβαίνον εν συνόλω το εν δέκατον του εκδιδομένου ονομαστικού κεφαλαίου.....

Άρθρο 20

Η γενική διαχείριση των υποθέσεων της Τραπεζής ανατίθεται εις το Γενικόν Συμβούλιον ...

Άρθρο 27

Το γενικόν συμβούλιον αποφασίζει επί των κάτωθι θεμάτων :

.....
θ) Ζητημάτων σχετικών με την απόκτησιν ακινήτων αναγκαιούντων δια τας εργασίας της Τραπεζής και την πρόσκαιρον κτήσιν και πώλησιν τοιούτων ακινήτων κατά το άρθρον 58

Άρθρο 72

Αι διατάξεις των περί ανωνύμων εταιρειών και Τραπεζών νόμων δεν έχουσιν εφαρμογήν επί της Τραπεζής της Ελλάδος, εφ' όσον αντιβαίνουσι προς το παρόν καταστατικόν.

Άρθρο 73

1. Η Τράπεζα απαλλάσσεται παντός φόρου ή τέλους. Ιδία απαλλάσσεται της πληρωμής οιουδήποτε φόρου ή τέλους επί των εκδιδομένων τραπεζικών γραμματίων, πλην του επιβλητέου φόρου εν ωρισμέναις περιπτώσεσι προβλεπομέναις εν άρθρ. 63 (α).

2. Συμβάσεις δανείου η παροχή πιστώσεως, συναπτόμεναι μεταξύ της Τραπέζης της Ελλάδος και αλλοδαπού νομικού ή φυσικού προσώπου, απαλλάσσονται παντός τέλους χαρτοσήμου και πάσης εισφοράς ή τέλους υπέρ οιουδήποτε Ασφαλιστικού Ταμείου ή οιουδήποτε τρίτου. Ο καταβαλλόμενος υπό της Τραπέζης της Ελλάδος τόκος εις δανειστάς αυτής, όταν το δάνειον παρεσχέθη υπόκειται εις φόρον εισοδήματος ούτε εις άλλον φόρον ή τέλος. »

3. Περαιτέρω, στην διάταξη του άρθρου 5 του ν. 4502 της 3^{ης} /5^{ης} Απριλίου 1930 «Περί κυρώσεως της από 25 Νοεμβρίου 1929 συμβάσεως μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Τραπέζης της Ελλάδος» ορίζεται ότι :

« Η έννοια του άρθρου 73 του Καταστατικού είναι ότι η Τράπεζα απαλλάσσεται πάσης αμέσου ή εμμέσου φορολογικής επιβαρύνσεως επιβαλλομένης υπό μορφήν δημοσίου φόρου ή δασμού, τέλους ή άλλης οιασδήποτε αναγκαστικής εισφοράς, συμπεριλαμβανομένων και των ταχυδρομικών και τηλεγραφικών τελών (εσωτερικού)».

4. Τέλος, στην διάταξη του άρθρου 12 § 1 του ν. 3842/2010 (Α' 58) ορίζεται ότι:

« Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι απαλλαγές από το φόρο εισοδήματος που προβλέπονται με γενικές ή ειδικές διατάξεις όλων των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που προβλέπονται στο άρθρο 101 του Κ.Φ.Ε., με εξαίρεση:

ε) τις απαλλαγές που ορίζονται:

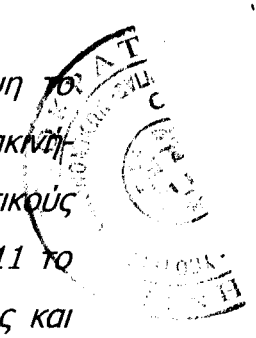
.....
μμ) με το άρθρο 73 του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, το οποίο κυρώθηκε με το ν. 3424/1927 (ΦΕΚ 298 Α').....»

Β. Στις διατάξεις του άρθρου 53§1 του ν. 4021/2011 (Α' 218) ορίζεται ότι:

« Άρθρο 53 - Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.)

1. Για επιτακτικούς λόγους εθνικού συμφέροντος που συνίστανται στην άμεση μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, επιβάλλεται ειδικό τέλος υπέρ του Δημοσίου στις ηλεκτροδοτούμενες για οικιστική ή εμπορική χρήση δομημένες επιφάνειες των ακινήτων που υπάγονται κατά τη 17η Σεπτεμβρίου κάθε έτους στο τέλος ακίνητης περιουσίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62) σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Για τον υπολογισμό του τέλους της παραγράφου 1 λαμβάνεται υπόψη το εμβαδό της δομημένης επιφάνειας, το ύψος της τιμής ζώνης και η παλαιότητα του ακινήτου, όπως αυτά αναγράφονται στο λογαριασμό της Δ.Ε.Η. ή τους εναλλακτικούς προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος με βάση τα οποία λογίστηκε κατά τη 17.9.2011 το τέλος ακίνητης περιουσίας της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993, καθώς και συντελεστής προσαύξησης αντιστρόφως ανάλογος προς την παλαιότητα του ακινήτου και συντελεστής προσδιορισμού του τέλους σε ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο σύμφωνα με τους ακόλουθους πίνακες:.....

3. Το ποσό του τέλους προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των τετραγωνικών μέτρων των ηλεκτροδοτούμενων δομημένων επιφανειών για τις οποίες υπολογίστηκε από τη Δ.Ε.Η. ή τους εναλλακτικούς προμηθευτές ηλεκτρικού ρεύματος το τέλος της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993, επί το συντελεστή του ειδικού τέλους που αντιστοιχεί στην τιμή ζώνης του ακινήτου και επί το συντελεστή προσαύξησης που αντιστοιχεί στην παλαιότητα του ακινήτου σύμφωνα με τους πίνακες της προηγούμενης παραγράφου.....

4. Το τέλος βαρύνει για μεν το έτος 2011 τον κατά την 17.9.2011 κύριο του ακινήτου της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και σε περίπτωση επικαρπίας τον επικαρπωτή, για δε το έτος 2012 τον κατά την 31.3.2012 κύριο ή επικαρπωτή αντίστοιχα.....

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας το ποσό του τέλους υπολογίζεται κατά το λόγο της μερίδας κάθε συνιδιοκτήτη.

5. Στο ειδικό τέλος του παρόντος άρθρου δεν υπόκεινται τα ακίνητα που ανήκουν:

α) στο Ελληνικό Δημόσιο, στα Ν.Π.Δ.Δ., στους Ο.Τ.Α. και τις δημοτικές επιχειρήσεις,

β) στα θρησκευτικά νομικά πρόσωπα της περίπτωσης ιγ ' της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 3842/2010 (Α ' 58) αποκλειστικά για τα ακίνητα που χρησιμοποιούν για να επιτελούν το λατρευτικό, εκπαιδευτικό, θρησκευτικό και κοινωφελές έργο τους,

γ) στα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης ε' της παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 για τα ακίνητα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση των θρησκευτικών, εκκλησιαστικών, φιλανθρωπικών, εκπαιδευτικών, καλλιτεχνικών ή κοινωφελών σκοπών τους,

δ) στα νομικά πρόσωπα της περίπτωσης στ' της παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 για τα ακίνητα τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως γήπεδα ή χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων για την πραγματοποίηση των αθλητικών τους σκοπών και

ε) τα ακίνητα ξένων κρατών, όταν αυτά χρησιμοποιούνται για την εγκατάσταση πρεσβειών και προξενείων υπό τον όρο της αμοιβαιότητας.

Επίσης απαλλάσσονται από το έκτακτο ειδικό τέλος:

αα) Οι κοινόχρηστοι χώροι πολυκατοικιών και οι κοινόχρηστοι χώροι των κύριων τουριστικών καταλυμάτων (ξενοδοχείων και κάμπινγκ) που αφορούν στους χώρους προσέλευσης, υποδοχής και υγιεινής, οι οποίοι προσδιορίζονται σε ποσοστό 35% της συνολικής επιφάνειας της ξενοδοχειακής επιχείρησης, καθώς και ποσοστό δεκαεπτά τοις εκατό (17%) της συνολικής επιφάνειας των επιχειρήσεων ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων, τα οποία διαθέτουν ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ σε ισχύ, το οποίο έχει εκδοθεί με το σύστημα των κλειδιών σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 337/2000 (Α' 281), όπως ισχύει.

ββ) Τα ακίνητα που έχουν χαρακτηρισθεί:

- ως διατηρητέα, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, και δεν ιδιοχρησιμοποιούνται ή δεν αποφέρουν εισόδημα,

- ως χώροι ιστορικών ή αρχαιολογικών μνημείων και

γγ) Τα ακίνητα που έχουν αποκλειστικά γεωργική ή κτηνοτροφική ή βιοτεχνική ή βιομηχανική χρήση.

.....».

III. Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, συνάγονται τα ακόλουθα :

1. Μετά την υπογραφή στην Γενεύη του από 15 Σεπτεμβρίου 1927 Πρωτοκόλλου του Λονδίνου περί εγκρίσεως συνάψεως δανείου 9.000.000 αγγλικών λιρών, που κυρώθηκε από την Ελληνική Βουλή με το ν. 3423/1927, στις διατάξεις του οποίου προβλέφθηκε η ίδρυση της Τραπέζης της Ελλάδος, ακολούθησε η έκδοση του ν. 3424/1927 «περί κυρώσεως της από 27-10-1927 συμβάσεως περί παραιτήσεως της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος από του προνομίου της εκδόσεως τραπεζικών γραμματίων και περί συστάσεως νέας Τραπέζης με την επωνυμία Τράπεζα της Ελλάδος και του

προσαρτωμένου τη συμβάσει καταστατικού της Τραπέζης της Ελλάδος», δυνάμει του οποίου συνεστήθη η Τράπεζα της Ελλάδος με τη μορφή ανωνύμου εταιρείας (άρθρο 1 Καταστατικού), έχουσα τις αναφερόμενες στο οικείο άρθρο αρμοδιότητες (2) και σκοπό (άρθρο 4), οι οποίες, μετά την είσοδο της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην συνέχεια στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, που είχε ως συνέπεια την καθιέρωση του Ευρώ ως εθνικού νομίσματος, υπέστησαν, αναπόφευκτα, τροποποιήσεις. Υπό τα σημερινά δεδομένα, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει ως πρωταρχικό σκοπό την διασφάλιση της σταθερότητας του γενικού επιπέδου τιμών, ως αναπόσπαστο μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, στηρίζουσα, υπό την επιφύλαξη του εν λόγω πρωταρχικού σκοπού της, την γενική κυβερνητική οικονομική πολιτική (άρθρο 4 του Καταστατικού) και κύριες αρμοδιότητες, μεταξύ άλλων και την χάραξη και άσκηση της νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής, την κατοχή και διαχείριση των επισήμων συναλλαγματικών διαθεσίμων της χώρας, στα οποία περιλαμβάνονται τα σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθέσιμα της Τράπεζας και του Δημοσίου και η ενέργεια πράξεων σε συνάλλαγμα, την άσκηση εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων επιχειρήσεων και Οργανισμών του Χρηματοπιστωτικού Τομέα, την προώθηση και επίβλεψη της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών, καθώς και συστημάτων διαπραγμάτευσης, διακανονισμού και εκκαθάρισης εξωχρηματοστηριακών συναλλαγών επί τίτλων και λοιπών χρηματοπιστωτικών μέσων. Η διάρκεια της Τραπέζης της Ελλάδος ορίστηκε αρχικά μέχρι την 31-12-1970, έκτοτε, δε, παρατάθηκε διαδοχικά την μέχρι την 31-12-2050 και το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει στο μετοχικό της κεφάλαιο σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του 10 % του εκδιδόμενου, ονομαστικού της κεφαλαίου (άρθρο 8 εδ. γ' του Καταστατικού).

2. Με τις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως ισχύει σήμερα μετά από διαδοχικές τροποποιήσεις, προβλέπεται ότι η λειτουργία της Τράπεζας διέπεται από ιδιαίτερο νομοθετικό καθεστώς, καθώς ρητά ορίστηκε ότι οι διατάξεις των περί ανωνύμων εταιρειών και τραπεζών νόμων δεν έχουν εφαρμογή, εάν αντιβαίνουν στο Καταστατικό (άρθρο 72 ν. 3424/1927 - Καταστατικού) και ότι η Τράπεζα απαλλάσσεται παντός φόρου ή τέλους (άρθρο 73 Καταστατικού, όπως ερμηνεύθηκε αυθεντικά με το άρθρο 5 του ν. 4502/1930). Η εν λόγω απαλλαγή, η οποία κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, συνδέεται άρρηκτα με τις εργασίες εκείνες που ρητώς και λεπτομερώς αναφέρονται στο Καταστατικό και αποτελούν τον κύκλο των

κυβίων τραπεζικών της εργασιών, μη παρεχομένη πέραν των ορίων της ειδικής και εξαιρετικής της λειτουργίας, δοθέντος ότι ούτε από την ερμηνεία των οικείων διατάξεων ούτε από την φύση τους προκύπτει ότι σκοπήθηκε η πλήρης και απεριόριστη απαλλαγή της Τράπεζας από κάθε φορολογική επιβάρυνση ή συμμετοχή στα κρατικά βάρη (ΣΤΕ 854/1934). Υπό το πρίσμα αυτό, έχει, επίσης, κριθεί ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν απαλλάσσεται των δημοτικών τελών (ΣΤΕ 903/1957, 3441/1977, 1580/1980, 447/1982) και ότι με νεώτερη διάταξη νομίμως καταργήθηκε η δασμοφορολογική κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων απαλλαγή της Τράπεζας (ΣΤΕ 2131/1978) και η ταχυδρομική της ατέλεια (1332/1953).

3. Εξ άλλου, σύμφωνα με τη νομολογία των δικαστηρίων, η Τράπεζα της Ελλάδος, αν και συνιστά νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, έχει, όμως, ιδιότυπο, διφυή χαρακτήρα και λειτουργεί ως προς την άσκηση τραπεζικών εργασιών και τις σχέσεις της με το προσωπικό κατά τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου, ενώ ως προς την διαχείριση του εξωτερικού συναλλάγματος ή την άσκηση του εκδοτικού προνομίου ασκεί δημόσια εξουσία και συνεπώς διέπεται από το δημόσιο δίκαιο (ΑΠ 1/2006, 1950/2008), ο δε Διοικητής της Τραπεζής της Ελλάδος κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του σχετικά με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τον έλεγχο της πίστωσης αποτελεί διοικητική αρχή, μη υποκειμένη σε υποδείξεις άλλων κρατικών οργάνων και οι πράξεις που εκδίδονται από αυτόν ή άλλα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα συνιστούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις (ΣΤΕ 3886/2009).

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 53 παρ.1 του ν. 4021/2011 επιβλήθηκε νέα φορολογική επιβάρυνση, εκτάκτου χαρακτήρα, με την ονομασία «ειδικό τέλος υπέρ του Δημοσίου στις ηλεκτροδοτούμενες για οικιστική ή εμπορική χρήση δομημένες επιφάνειες των ακινήτων ... που υπάγονται κατά τη 17η Σεπτεμβρίου κάθε έτους στο τέλος ακίνητης περιουσίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α'62)», η θέσπιση της οποίας υπαγορεύθηκε από την επιτακτική ανάγκη λήψεως μέτρων εκτάκτων, κατεπείγοντος χαρακτήρα, εν όψει της κρίσιμης οικονομικής κατάστασης της χώρας, προκειμένου να καταστεί εφικτή η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων των ετών 2011 και 2012 (ΣΤΕ 1972/2012 σκέψεις 7, 8).

Στις παραγράφους 5 και 6 του ως άνω άρθρου προβλέφθηκαν εξαιρέσεις και απαλλαγές από το επίμαχο τέλος, κριτήριο των οποίων απετέλεσε, πλην άλλων, είτε το πρόσωπο του ιδιοκτήτη (π.χ. Ελληνικό Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ, Ο.Τ.Α, δημοτικές επιχειρήσεις)

είτε η χρήση για την οποία ηλεκτροδοτείται το ακίνητο (π.χ. κοινόχρηστοι χώροι πολυκατοικιών και ξενοδοχειακών καταλυμάτων, ακίνητα που έχουν χαρακτηρισθεί ως διατηρητέα, χώροι ιστορικών και αρχαιολογικών μνημείων κλπ).

IV. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, ιδίως δ' εκείνων που αφορούν στο εύρος της θεσπισθείσας με το άρθρο 73 του Καταστατικού φορολογικής ατέλειας και στο διφυή χαρακτήρα της Τράπεζας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η εν λόγω Τράπεζα δεν μπορεί μεν να υπαχθεί στις απαλλακτικές διατάξεις του άρθρου 53 του ν. 4021/2011, πλην όμως η θεσπισθείσα με το άρθρο 73 του Καταστατικού της φορολογική ατέλεια καθιδρύει απαλλαγή της από φόρους για τις πράξεις εκείνες, κύριες και παρεπόμενες, που σχετίζονται με την εκ μέρους της άσκηση των υπό του Καταστατικού της προβλεπομένων εξαιρετικής φύσεως αρμοδιοτήτων, κατά την διενέργεια των οποίων ασκεί δημόσια εξουσία. Επομένως, ακίνητα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των κύριων και παρεπόμενων εργασιών της, όπως ρητά προβλέπονται στο άρθρο 27 περ. θ' του Καταστατικού της (π.χ. στέγαση των υπηρεσιών της), απαλλάσσονται της καταβολής του ΕΕΤΗΔΕ. Αντιθέτως, η απαλλαγή δεν ισχύει για τυχόν άλλα ακίνητά της.

V. Ενόψει των ανωτέρω, στο τεθέν ερώτημα αρμόζει, ομοφώνως, η απάντηση ότι η Τράπεζα της Ελλάδος δεν υποχρεούται στην καταβολή ΕΕΤΗΔΕ για τα ακίνητα που βρίσκονται στην κυριότητα ή την επικαρπία της, κατ' εφαρμογή της απαλλακτικής διάταξης του άρθρου 73 του Καταστατικού της, εφόσον αυτά χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των κυρίων εργασιών της Τράπεζας κατά την άσκηση των υπό του Καταστατικού της προβλεπομένων εξαιρετικής φύσεως αρμοδιοτήτων της (π.χ. στέγαση των υπηρεσιών της).

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 11-2-2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αλέξανδρος Καραγιάννης
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Κωνσταντίνα Νασοπούλου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.